

زندگینامہ می استاد محمد قرمان

محمد قهرمان در ۱۰ تیر ۱۳۰۸ در روستای امیرآباد (هشت کیلومتری جنوب تربت حیدریه) متولد شد. در پنج سالگی مادرش درگذشت و در سیزده سالگی پدرش، و پس از آن خواهر بزرگش سرپرستی او را به عهده گرفت. در سال پنجم دبیرستان در مشهد با مهدی اخوان ثالث هم کلاس شد و این دوستی ادامه یافت. سال ششم ادبی را در دبیرستان البرز تهران به پایان رساند و سپس در دانشکده حقوق دانشگاه تهران در رشته قضایی ادامه تحصیل داد، اما هرگز دنبال کار حقوقی نرفت و فقط به شعر پرداخت.

وی از آذر ۱۳۴۰ به مدت ۲۷ سال تا بازنشستگی، به عنوان کتابدار دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد مشغول به فعالیت بود. علاقه محمد قهرمان در سرودن شعر، در غزل و به ویژه سبک هندی به اندازه ای بود که یکی از شعرای به نام غزل سرای هندی شد.

او زبان بومی تربت حیدریه را به خوبی می دانست و بسیاری از اشعار وی که به زبان محلی سروده شده اند، در ردیف اول شعر بومی قرار دارند.

از سال ۱۳۳۹ در منزل شخصی اش انجمن ادبی به صورت هفتگی برگزار می شده است. وی در سال ۱۳۳۸ با نوه عموی خود به نام فرشته قهرمان ازدواج کرد و مقیم مشهد شد. در تاریخ ۲۹ آذر ۱۳۸۴ از سوی دانشگاه فردوسی مشهد و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان خراسان رضوی و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی در محل دانشگاه مشهد از وی قدردانی به عمل آمد.

استاد قهرمان؛ پژوهشگر، مصحح و شاعر برجسته خراسانی، ۲۸ اردیبهشت سال ۱۳۹۲ بر اثر ابتلا به بیماری سرطان درگذشت و پیکر وی در مقبره الشعرا آرامگاه فردوسی آرام گرفت.

تألیفات ارزنده ای از جمله چند مجموعه شعر و تصحیح و چاپ چند دیوان از شاعران مختلف در کارنامه ادبی استاد به چشم می خورد.

تصحیح دیوان صیدی تهرانی.

حاصل عمر، مجموعه اشعار تا پایان سال ۱۳۸۲.

خدای خدای خودم، شعرهای تربتی.

با یادهای عزیز گذشته: ده نامه مفصل از مهدی اخوان ثالث به محمد قهرمان با موضوع بررسی و نقد ادبی با تصویری از زندگی اخوان ثالث در تهران.

خلوت خیال، غزلیات و ابیات برگزیده مولانا صائب تبریزی.

تصحیح دیوان محمد قلی سلیم تهرانی.

فریادهای تربتی، در حدود ۱۷۰۰ دو بیتی محلی.

تصحیح دیوان میرزا قلی میلی مشهدی.

برگزیده اشعار صائب و دیگر شعرای معروف سبک هندی، ۱۳۷۶، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم

انسانی دانشگاهها (سمت)، شش + ۲۴۲ ص. کتاب درسی دانشگاه ها. به صورت بریل نیز درآمده است.

حکومت خیال: غزلیات و ابیات برگزیده مولانا صائب تبریزی، با مقدمه امیری فیروز کوهی، ۱۳۸۰، اصفهان: شاهنامه پژوهی، ۵۳۴ ص.

تصحیح دیوان ابوطالب کلیم همدانی، ۱۳۶۹، مشهد: آستان قدس رضوی، موسسه چاپ و انتشارات، هشتاد و هشت + ۷۵۱ ص.

تصحیح دیوان حاجی محمدجان قدسی مشهدی، ۱۳۷۵، مشهد: دانشگاه فردوسی (مشهد)، ۱۱۳۱ ص.

تصحیح دیوان صائب تبریزی، ۱۳۶۴ تا ۱۳۷۰، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی / ۱۳۷۵، ش جلد.

تصحیح دیوان میررضی دانش مشهدی شاعر سده یازدهم، برای موسسه پژوهش و مطالعات عاشورا - گروه ادبیات ایران، ۱۳۷۸، مشهد: تاسوعا، دوازده + ۵۲۴ ص. معرفی از سوی علی رضا ذکاوتی قراگزلو در کتاب ماه ادبیات و فلسفه، س ۴، آذر ۱۳۷۹، ش ۳۸، ص ۳۳.

تصحیح دیوان ناظم هروی: شاعر سده یازدهم، ۱۳۷۴، مشهد: آستان قدس رضوی، موسسه چاپ و انتشارات، هفتاد و دو + ۱۰۳۲ ص.

صیادان معنی: برگزیده اشعار سخنسرایان شیوه هندی، ۱۳۷۸، تهران: امیرکبیر، ۱۰۱۵ ص.

مجموعه رنگین گل: گزیده اشعار صائب تبریزی، تهران: سخن، ۱۳۷۳، ۴۰۳ ص / چاپ سوم ۱۳۷۴ / چاپ چهارم ۱۳۷۵ / خانم ملاحظت طلایی، این اثر را به سال ۱۳۷۶ به صورت نوار کاست عرضه کرد.

نغمه های قدسی: مجموعه اشعار استاد شادروان غلامرضا قدسی، با مقدمه مهرداد اوستا، ۱۳۷۰، مشهد: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان، ۳۰۶ ص.

شعرهای او در مجلاتی همچون در راه هنر، دفترهای زمانه و هیرمند به چاپ رسیده است.

پس از فوت وی همسر ایشان کتابخانه شخصی استاد، بالغ بر دو هزار جلد کتاب، را به کتابخانه دانشکده

ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی اهدا نمود.